

Tıpta eğitim raporu

Levent Kebapçılar ve Akreditasyon Özdeğerlendirme Kurulu 2. Çalışma Grubu Üyeleri*

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp Anabilim Dalı, Konya

Dünyada nüfus başına en fazla tıp fakültesi ülkemizde mevcuttur. Dünyada Tıp Öğrencisi/Öğretim üyesi oranları incelendiğinde, Afrika'da 5.42; Amerika Birleşik Devletleri'nde eyaletlere göre 1.1-2.50; Avrupa'da 3.31; Güneydoğu Asya'da 2.42; Batı Pasifik'te 1.96'dır. Ülkemizde bu oran 3.5'tan, öğrenci artış hızı ile 4.2'ye ulaşmıştır. Dünya ortalaması ise 2.73'tür. Fakültemiz öğretim üyesi/öğrenci oranı öncelikle Türkiye ortalamaları düzeyine çıkarılmalıdır. Daha ideali ise dünyanın gelişmiş ülkelerinde gördüğümüz ve eğitim-araştırma düzeyi ile paralel giden oranlara ulaşmaktır.

Anahtar kelimeler: Öğrenci, öğretim üyesi, üniversite

Giriş

Dünyada nüfus başına en fazla tıp fakültesi ülkemizde mevcuttur (milyon nüfus başına 1,12). Tıp Fakültesi sayısı bakımından Avrupa'da ilk, Dünyada 12. sırada Türkiye yer almaktadır. Türkiye'de 1980'li yıllardan başlayarak her on yılda bir, tıp fakültesi sayısı yaklaşık 2 katı artırılmıştır. 2010 yılında 74'e ulaşmıştır. 9 Mart 2012 tarihi itibarıyla, Türkiye'de bulunan 82 Tıp Fakültesi 75.6 milyon nüfusumuza oranlandığında, 1 milyon nüfusa 0,92 Tıp Fakültesi düşmektedir. Bu oran, Türkiye'yi dünyada nüfus başına Tıp Fakültesi açısından en ön sıraya taşımaktadır. Zira, Yükseköğretim Kurulu 2010 yılı istatistiklerine göre, dünyada nüfus başına Tıp Fakültesi oranı; Japonya'da 1.50, Yunanistan'da 1.52, Fransa'da 1.59, İtalya'da 1.76, İngiltere'de 1.93, Kanada'da 1.94, Almanya'da 2.02, ABD'de 2.22'dir (1). Öğrenci kontenjanları 2008 yılı için toplam 6.492, 2009 yılı için toplam 7.726 ve 2010 yılı için toplam 8.090 öğrencidir. Öğretim üyelerinin akademik unvanlarına göre 2010 yılında 4.976 profesör, 2.781 doçent ve 2.656 yardımcı doçent olmak üzere toplam 10.413 öğretim üyesinin olduğu görülmektedir (1).

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2008 yılında 82 öğrenci, 2009 yılında 103, 2010 yılında 113, 2011 yılında 118,

2012 yılında 123 öğrenci kontenjanına ulaşılmıştır. Geçen 5 yıl içinde SÜ tıp fakültesi kontenjanı %50 artmıştır. Yapılan bir analize göre, tıp fakülteleri kontenjanları her yıl yüzde 10 büyümektedir. 2012 yılında tıp fakültelerine ayrılan toplam kontenjan sayısı 9 bin 325 oldu. 2008 yılına göre geçen 5 yıl içinde tıp fakültesi kontenjanı %43 artmıştır. Tıp fakültesi kontenjanlarında son dört yılda yıllık ortalama yüzde 10'luk bir büyüme oldu. 2008 yılında tıp fakültesine 6 bin 322 öğrenci girerken, bu rakam 2012'de 9 bin 325'e yükseldi. Ülke genelindeki kontenjan artışına paralel bir büyüme gösteren tıp kontenjanları da tamamen dolmaya devam ediyor. Kontenjan ve taban puanlar açısından devlet ve vakıf üniversiteleri ayrı ayrı değerlendirildiğinde, devlet üniversitelerinin 2008 yılında 5 bin 959 olan kontenjanı, 2012 yılında 8 bin 200'ün üzerine çıktı. Vakıf üniversitelerinde ise 2008 yılında 363 olan toplam kontenjan, 2012 yılında 1077'ye yükseldi. 2008-2012 yılları arasında devlet üniversitelerinde yıllık ortalama yüzde 8'lik bir artış olurken; vakıf üniversitelerinde yüzde 31'lik bir büyüme görüldü (2).

Hindistan'ın 258 tıp okulu olmasına rağmen, yılda 27.676 mezun veriyor. Bunların 1/3'ü çalışmak için yurt dışına gidiyor ve geri dönmüyor. Buna bağlı olarak ülkenin sağlık göstergeleri bozuluyor.

*Başkan: Prof. Dr. Şerefur Öztürk, Üyeler; Doç. Dr. Kamile Marakoğlu, Doç. Dr. Levent Kebapçılar, Doç. Dr. Ayşegül Bayır, Doç. Dr. Halil Haldun Emiroğlu, Doç. Dr. Kamil Hakan Doğan, Doç. Dr. Seza Apilioğulları, Arş. Gör. Dr. Nedim Akgün, Dr. Yusuf Erdem, Sevim Uçar, Rukiye Sevinç, Ayşe Begüm Satmaz, Şeref Erdoğan, Hasan Ozantürk

Yazışma Adresi:

Levent Kebapçılar, Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Konya
E-posta: leventkebacilar@yahoo.com

Türkiye’de öğretim üyeleri (profesör, doçent ve yardımcı doçent) eğitim sorumluluğu değerlendirilirken öğretim üyesi başına düşen toplam öğrenci sayısı, temel ve klinik bilimler öğretim üyeleri için 2009-2010 öğretim yılı verileri üzerinden temel bilimler öğretim üyeleri için ortalama 22,57 öğrenci, klinik bilimler öğretim üyeleri için ortalama 4,45 öğrencidir. Dünyada Tıp Öğrencisi/Öğretim üyesi oranları incelendiğinde, Afrika’da 5.42; Amerika Birleşik Devletleri’nde eyaletlere göre 1.1-2.50; Avrupa’da 3.31; Güneydoğu Asya’da 2.42; Batı Pasifik’te 1.96’dır. Ülkemizde bu oran 3.5’tan (3), öğrenci artış hızı ile 4.2’ye ulaşmıştır (4). Dünya ortalaması ise 2.73’tür (5).

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde bu oranın 5.3 civarında olduğu görülmektedir. Fakültemiz öğretim üyesi/öğrenci oranı öncelikle Türkiye ortalamaları düzeyine çıkarılmalıdır. Daha ideali ise dünyanın gelişmiş ülkelerinde gördüğümüz ve eğitim-araştırma düzeyi ile paralel giden oranlara ulaşmaktır.

Kaynaklar

1. Sayek İ, Odabaşı O, Kiper N. Türkiye’de mezuniyet öncesi tıp eğitimi-2010. Türk Ped Arş 2011;46:331-6.
2. Aygün H. Medimagazin. Tıbbiyede kontenjan 9 bini geçti. Pazartesi, 25 Mart 2013.
3. Sayek İ, Odabaşı O, Kiper N. Türk Tabipleri Birliği mezuniyet öncesi tıp eğitimi raporu 2010. Birinci Baskı, Aralık 2010, Ankara Türk Tabipleri Birliği Yayınlar.
4. Özer M. Türkiye’de Yükseköğretimde Büyüme ve Öğretim Üyesi Arzı. Yükseköğretim ve Bilim Derg 2011; 1:23-6.
5. Boelen C, Boyer MH. A View of the World’ s Medical Schools Defining New Roles. www.iaomc.org/WHOReptMedSchools.pdf 2001